

P7_TA-PROV(2010)0324

Търговски и икономически отношения с Турция

Резолюция на Европейския парламент от 21 септември 2010 г. относно търговските и икономически отношения с Турция (2009/2200(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид доклада на Комисията за напредъка на Турция през 2009 г. (SEC(2009)1334),
 - като взе предвид Споразумението за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция от 12 септември 1963 г.,
 - като взе предвид допълнителния протокол към настоящото споразумение от 23 ноември 1970 г. и по-специално член 41, параграф 1 (клауза за запазване на съществуващото положение) от него,
 - като взе предвид Решение № 1/80 на Съвета за асоцииране ЕО-Турция от 19 септември 1980 г.,
 - като взе предвид Решение № 1/95 на Съвета за асоцииране ЕО-Турция от 22 декември 1995 г. за осъществяване на последната фаза на митническия съюз (96/142/ЕО),
 - като взе предвид решението на Съда на Европейския съюз относно четирите основни свободи на движение, по-специално по делата Demirel, Sevince, Savas, Abatay-Sahin, Tum-Dari и Soysal,
 - като взе предвид последния Преглед на търговията за Турция от СТО, публикуван през 2007 г.,
 - като взе предвид предишните си резолюции относно Турция,
 - като взе предвид анализа, извършен от тематичния отдел, на годишната програма за Турция за 2009 г. съгласно Предприсъединителния инструмент (ППИ) в контекста на пакета за разширяване за 2009 г.,
 - като взе предвид заключенията на Съвета от 11 декември 2006 г.,
 - като взе предвид член 48 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по международна търговия (A7-0238/2010),
- А. като има предвид, че митническият съюз с Турция остава една от най-напредналите и тесни форми на търговски отношения, които ЕС има с която и да е трета държава,
- Б. като има предвид, че според статистиката на Световната банка Турция е седемнайсетата по големина икономика в света и шестата по големина икономика в Европа, като индустриалните стоки заемат над 90% от нейния износ; като има предвид, че през 2008 г. Турция беше двадесетият най-голям получател на преки

чуждестранни инвестиции в света и че притокът на преки чуждестранни инвестиции към нея възлезе на 18 милиарда,

- В. като има предвид, че Турция е станала седмият по големина търговски партньор на ЕС, а ЕС е най-големият търговски партньор на Турция,
 - Г. като има предвид, че през 2009 г. износът на продукцията от Турция за ЕС възлезе на 33,6 милиарда евро, а вносът на изделия от ЕС в Турция – на 40,4 милиарда евро,
 - Д. като има предвид, че средното ниво на безработица в Турция през 2009 г. достигна тревожните 12,5%, като през април 2010 г. се е понижило до 10,8%, според данни на ОИСР, безработицата сред младежта - 25%, а в Доклада от 2010 г. относно Целите на хилядолетието за развитие за Турция се посочва, че делът на крайната бедност е в размер на 17,1%,
1. Приветства факта, че търговските отношения на ЕС с Турция са в напреднал етап на развитие; призовава Турция да опрости процедурите и бюрокрацията и да премахне все още съществуващите тарифни и нетарифни ограничения; подчертава важността на конструктивния диалог между двете страни, за да бъдат подобрени търговските отношения;
 2. Припомня, че съгласно член 205 от Договора за функционирането на Европейския съюз и член 21 от Договора за Европейския съюз външната дейност на Съюза, включваща общата търговска политика, се стреми да насърчава „(...) демокрацията, правовата държава, универсалността и неделимостта на правата на човека и на основните свободи, зачитането на човешкото достойнство, принципите на равенство и солидарност и зачитането на принципите на Устава на Организацията на обединените нации и на международното право“, както и да изгражда партньорства с трети държави, споделящи горепосочените принципи;
 3. Призовава Комисията да продължи ангажимента си и диалога с Турция в областта на търговията, особено в рамките на съвместния консултативен комитет и съвместния комитет за митническия съюз ЕО-Турция; насърчава и двете страни да използват по-ефективно тези платформи, като бързо разрешат оставащите проблеми, като например забраната от страна на Турция за внос на телешко месо, живи говеда и производни продукти и прилагането на пътни квоти в някои от държавите-членки на ЕС, за превозни средства, регистрирани в Турция;
 4. Отбелязва потенциала за растеж на Турция в дългосрочна перспектива и нейните демографски особености; насърчава и ЕС и Турция да отделят надлежно внимание на своите взаимнообвързани икономики, за да поддържат режими на свободна търговия и инвестиции и способността си да удържат вътрешния протекционистичен натиск в съответствие с поетите ангажменти по различни международни договорености и да използват търговските инструменти за защита в съответствие с правилата на СТО;
 5. Изразява загриженост за ниската степен на участие на жените на пазара на труда и за наемането им в сивата икономика; насърчава Турция да постави заетостта сред жените в центъра на своята икономическа и социална политика и политика на заетост;

6. Подчертава, че положението с безработицата при младите хора е критично и че липсват конкретни действия за справяне с проблема; позовава се на неотдавнашно проучване на МОТ, което описва създаването на работни места като цяло и трудовата заетост на жените и младите хора в частност, като главното предизвикателство пред развитието на Турция в областта на трудовия пазар; призовава следователно за стратегия за заетост, насочена като цяло към безработицата сред младежта и по-конкретно към положението на младите жени;
7. Приветства създаването на митническият съюз (МС) през 1996 г., който осигури повишен пазарен достъп и позволи обемът на търговията между ЕС и Турция през 2008 г. да достигне своята най-висока точка от 100 милиарда евро годишно;
8. Изтъква факта, че МС обхваща промишлени стоки и преработени селскостопански продукти; очаква възможно най-скорошното включване в МС на селскостопански продукти; счита, че МС може да се задълбочи, като включи и други области като услугите и обществените поръчки;
9. Изразява съжаление от факта, че според последния преглед на СТО средното равнище на митата за селскостопански продукти, прилагани от Турция е относително високо, а в някои случаи изключително високо (например митото за царевица е 130 %); призовава турското правителство значително да намали тези ограничения;
10. Приветства привеждането на турския Митнически кодекс в съответствие с този на ЕС и, по-специално, приемането на Общата система за преференции; призовава за по-голямо съгласуване на турското законодателство с достиженията на правото на Общността по отношение на свободната търговия, борбата с фалшифицирането, последващия контрол на митнически документи и даването на разрешения за безмитни магазини;
11. Изразява съжаление от факта, че за пета поредна година Турция нито напълно е приложила допълнителния протокол към Споразумението за асоцииране, нито е премахнала всички пречки за свободното движение на стоки; призовава Турция изцяло, без отлагане и по недискриминационен начин да изпълни всички свои задължения, произтичащи от този протокол, което ще допринесе за по-нататъшното развитие на търговските ѝ отношения с всички държави-членки на ЕС и припомня, че в противен случай това може допълнително да окаже сериозно въздействие върху процеса на преговорите;
12. Отново потвърждава, че пълното спазване от страна на Турция на ангажиментите ѝ по митническият съюз е от съществено значение; също така счита, че е необходимо допълнително хармонизиране с достиженията на правото на Общността в някои сектори като зоните за свободна търговия и митническите облекчения;
13. Подчертава, че МС би имал голяма полза от преразглеждане на механизма за уреждане на спорове, което би позволило бързо и справедливо разрешаване на нерешените въпроси;
14. Призовава за премахването на всички ненужни търговски бариери между ЕС и Турция, включително техническите бариери, като например непризнаване на сертифициране, двойно изпитване, двойни проверки, задължителни технически

разпоредби и стандарти в съответствие с правилата на СТО; призовава също така Комисията да споделя добрите практики в тази област;

15. Признава трудностите, пред които е изправена Турция при сключването на Споразумения за свободна търговия с трети страни, което има отрицателно въздействие върху турската икономика като позволява едностранен привилегирован достъп до турския пазар за партньорите, с които ЕС има сключени Споразумения за свободна търговия, и с които Турция все още не е успяла да сключи подобни споразумения; призовава Комисията и Съвета да осигурят включването на Турция в проучванията за оценка на въздействието на предстоящите за сключване ССТ между ЕС и трети страни, както и да продължават да полагат усилия за предаване на информация относно позицията на ЕС и състоянието на преговорите за ССТ; насърчава Комисията в Споразуменията за свободна търговия да взема предвид договореностите на митническия съюз между ЕС и Турция;
16. Призовава Турция да премахне изискващите се все още лицензии за внос на стоки, които са в нарушение на поетите в съответствие с митническия съюз ангажименти, и да се съгласи да актуализира Решение 2/97 на Съвета за асоцииране ЕС-Турция относно премахването на техническите бариери пред търговията;
17. Приветства законодателството в областта на стандартизирането на външната търговия, прието от правителството на Турция през 2009 г.; отбелязва обаче въвеждането на процедури за оценка на съответствието и физически митнически проверки; насърчава и ЕС и Турция изцяло да прилагат принципите на взаимното признаване;
18. Призовава Турция да отмени обременяващите процедури за внос и да синхронизира системата за безмитни квоти за преработени селскостопански продукти, която не е приведена в съответствие с митническия съюз;
19. Приветства положителните заключения от последния преглед на СТО за Турция; настоятелно призовава турското правителство обаче да вземе необходимите мерки за изпълняване на препоръките в прегледа и да ускори структурните и законодателни реформи;
20. Призовава Турция да премахне новите изисквания за добрите производствени практики, тъй като те де факто налагат забрана за вноса на определени фармацевтични продукти, както и да участва и да стане част от международни инициативи за хармонизиране на процедурите и стандартите на добрите производствени практики, като например тези на СЗО и ЕС;
21. Отбелязва динамичната стратегия на Турция за международна търговия и сключването до този момент на 16 споразумения за свободна търговия; насърчава ЕС и Турция да си сътрудничат за задълбочаване на търговските отношения с Централна Азия;
22. Отбелязва факта, че 88% от общия размер на преките чуждестранни инвестиции идват от ЕС; посочва обаче, че дялът на преките чуждестранни инвестиции в БВП на Турция е относително нисък;

23. Отбелязва ролята на Турция в рамките на регионални платформи, като например Организацията за черноморско икономическо сътрудничество, Черноморската банка за търговия и развитие и Процеса за сътрудничество в Югоизточна Европа; насърчава Турция да поеме водеща роля в подкрепа на отворена и справедлива търговия, като надлежно се отчита социалното, икономическото и екологичното благополучие;
24. Отбелязва ролята на Турция в Средиземноморието като партньор-основател на Барселонския процес и призовава Турция изцяло да зачита всички държави-партньори в процеса; подчертава, че съществуват големи възможности за подобряване на търговията на Турция в Средиземноморския басейн;
25. Отбелязва, че докато ЕС остава най-големият търговски партньор на Турция, от 2009 г. Русия, Китай, Съединените щати и Иран са сред основните търговския партньори на Турция; подчертава, че търговският обем между ЕС и Турция намаля през 2009 г., докато през първата половина на 2010 г. се забелязва тенденция към нарастване; отбелязва, че Турция разнообразява своите търговски партньори; отправя искане към Комисията да проведе проучване за причините, които могат да включват финансовата криза, и икономическото въздействие на относителния спад на дела на ЕС във външнотърговския обем на Турция;
26. Отбелязва, че Турция и ЕС са изправени пред сходни предизвикателства по отношение на доставките на енергия; подчертава значението на проекта „Набуко“ за сигурността на доставките на енергия за ЕС и следователно призовава Турция да поеме инициативата бързо да приложи Междуправителственото споразумение за „Набуко“; подчертава необходимостта от определяне на обща външна енергийна стратегия и от отварянето на глава „Енергетика“, което би увеличило допълнително сътрудничеството в областта на енергетиката; настоятелно призовава Турция да ратифицира поправката относно търговията от Договора за енергийната харта и насърчава Турция да инвестира в огромния си потенциал за енергия от възобновяеми източници;
27. Отбелязва, че повтарящите се визови проблеми съгласно ГАТС-4 значително ограничават движението на турски бизнесмени и водачи на камиони в ЕС; подчертава последователните решения на Съда на Европейския съюз по този въпрос и призовава Комисията да гарантира, че държавите-членки спазват посочените решения; призовава Комисията и Съвета да преразгледат визовите процедури с оглед на премахване на пречките пред търговията;
28. Изразява съжаление, че законодателството, което гарантира цялостно спазване на профсъюзните права в съответствие със стандартите на ЕС и съответните конвенции на Международната организация на труда, все още не е изцяло прието, най-вече по отношение на правата на организиране в профсъюзи и колективното договаряне, както и правото на стачка;
29. Настоятелно призовава Турция да избягва дискриминационни практики по отношение на чуждестранни предприятия, като дава 15% ценово преимущество на турските участници в търгове в областта на обществените поръчки; приканва Турция да стане страна по Споразумението относно обществените поръчки в рамките на СТО;

30. Подчертава, че фалшифицираните продукти, включително фармацевтичните и козметични продукти, представляват проблем в търговските отношения между Турция и ЕС и намаляват привлекателността на Турция за преки чуждестранни инвестиции; насърчава Турция да приложи ефективно новото законодателство в областта на правата на интелектуална собственост, за да насърчи търговските отношения с ЕС; подчертава необходимостта да се постигне по-добър баланс между международните изисквания в законодателството за интелектуалната собственост и вътрешните ѝ потребности в областта на икономическото развитие при разработването на режим, уреждащ интелектуалната собственост;
31. Отбелязва, че МСП представляват 99% от турските предприятия и осигуряват 70% от работните места в Турция; насърчава Турция да подобри достъпа до финансиране за МСП ; приветства Деветия план за развитие на Турция, който е насочен към подпомагане на научноизследователската и развойната дейност, която е от съществено значение за увеличаване на конкурентоспособността на МСП;
32. Приветства резултата от референдума в подкрепа на конституционна реформа;
33. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията и правителството на Турция.